

A close-up photograph of a man with a slight smile, wearing a dark jacket, holding a large, fresh salmon. The fish is the central focus, showing its silvery scales, dark spots, and open mouth. The background is a bright blue sky, suggesting an outdoor setting like a boat. The lighting is natural, highlighting the texture of the fish and the man's features.

Den som behärskar troling med naturbeten fångar fisk i alla väder. Tekniken ställer betydligt högre krav på utövaren, men kan vara ohyggligt effektiv när fisken är svårflirtad. För att lära mer om fiskeformens ädla konst tog *fiske-feber* hjälp av skickliga Team Extreme i jakten på Vänerens silverskatter.

TEKNIK & TAKTIK

Text & foto: Jörgen Larsson

Ove ser inte helt nöjd ut när han lägger till vid bryggan i Hällekis hamn.

– Vi har gått bom, inte en fisk i båten, säger han och rycker på axlarna.

Han har haft en guidning under morgonen och förmiddagen. Nu ska vi bara byta manskap innan det åter bär iväg ut på Vänerns vida vidder.

Den stora sjön ligger som en spegel när vi far fram över vattnet i 25 knop en stund senare. I kölvattnet ligger Oves kompis, Dan Alpsten, i sin båt. Kursen pekar norrut, mot klassiska vatten vid Brommö och Djurö, där grabbarna räknar med att vi ska hitta Vänerlaxen. Med två båtar, som samarbetar och söker fisken i olika områden, borde vi snart vara laxarna på spåren, men jag känner ändå en viss oro. Kanske är

vädret för fint? Kanske hjälper det inte ens med naturligt bete för att fresta fisken en dag som denna?

Tanken är att Ove och Dan ska visa hur trolling med betesfisk fungerar. Hur väldoftande löjor presenteras på rätt sätt för att locka lax och öring till hugg när konstbeten i plast och metall sviker. Jag har valt läromästare med omsorg. Tillsammans med Dan, utgör Ove och hans bror Anders Johansson välmeriterade Team Extreme, som under de senaste åren har skördat stora framgångar inom svenskt trollingfiske. Plats och fisketeknik tycks spela mindre roll, för oavsett om tävlingarna går i Hanöbukten, Vänern – Vättern, eller på Storsjön, brukar den rutinerade trion återfinnas högt upp i resultatlistorna. En förklaring till de

regelmässiga framgångarna är tveklöst den hårda satsningen på naturliga beten.

Trots förmiddagens nedslående resultat försöker jag vara hoppfull. Både Ove och Dan inger förtroende. Allt är i topptrim, från båtar och motorer, till spön, rullar och tackel. Varje liten detalj tycks väl genomtänkt och utrustningen är pedantiskt organiserad - bortsett från att det ligger tandpetare var jag än tittar! Hela tandpetare, halva tandpetare och stora buntar med tandpetare – precis överallt. Små trästickor är uppenbarligen killarnas stora last...

FÄRG, FISKEDJUP OCH FART. Ove jobbar snabbt och effektivt. Rutinmässigt knipsar han tandpetare och trimmar beten. Djupriggar och plannerboards >>

åker i med en fart och det tar inte många minuter förrän de första löjorna roterar lockande bakom båten. Jag lägger märke till att merparten av betesfiskarna tacklas i transparenta hållare med några få inslag av guld- och silverkrom.

– Erfarenheterna visar att naturliga färger fungerar bäst när vattentemperaturen är över tio grader.

I solsken och bra ljusförhållanden fiskar jag gärna med silver och guld. Grälla, fluorescerande färger och självlysande beteshållare, är överlägsna när vattnet är kallt och vid sämre ljusförhållanden under morgon och kväll, eller i mulet väder, påtalar Ove.

Fiskedjupet är naturligtvis lika viktigt vid trolling med naturligt bete som med konstbeten. Med djupriggarna täcker vi av de nedre nivåerna, medan betena närmare ytan fiskas på plannerboards, parallellt med båten. Ove riggar varje ytspö på samma sätt: Betet och 30 fot lina matas ut innan ett bombsänke snaras fast på linan med en gummi-snodd. Sänkenas vikt varierar från 10–50 gram och kommer på så vis att täcka in olika djup.

– Jag tycker att 30 fot mellan bete och sänke är ett lagom avstånd för att inte få för snäv vinkel. Det är också lättare att plocka bort sänket innan fisken kommer för nära djupriggar och andra linor under själva landningsmomentet, menar Ove.

Ytterligare 120 fot släpps ut innan linan kläms fast längst in i utlösaren för att få bästa möjliga krokningseffekt. De beten som fiskas ytligast presenteras längst bort från båten.

För att dämpa farten och stabilisera båtens rörelser används två stora driv-

ankare. Enligt Ove är drivankare A och O för att kunna fiska effektivt.

– Beroende på vattentemperaturen så strävar jag efter en fart på 1,3–1,8 knop. Ju kallare i vattnet, desto lägre fart. När jag går mot sjön plockas ofta det ena, eller ibland båda drivankarna upp och när jag går med vinden åker de ut igen.

Vid ett par tillfällen får vi upphetsande direktreferat över radion – med en plågad rullknarr som effektfullt bakgrundsljud!

FÖRSTA FISKKONTAKTEN. Ove styr båten över en långsamt sluttande kant i anslutning till ett stort djupområde. Små fisksymboler på kartplottern markerar heta positioner och visar att området är bekant. Jag hinner precis hålla upp dagens första kaffeslurk, när det sprakar till på WHF-radion:

– Jag tappade precis en fin öring alldeles bakom båten. Det strulade till sig

vid hävningen, meddelar Dan besviket.

Medan Ove och jag fiskar öster om Djurö, så har Dan valt den västra kanten. Koncentrationer av bytesfisk och obetydliga skillnader i vattentemperaturen kan samla laxen på små fläckar och tanken är att någon av båtarna ska pricka rätt. Dan informerar om fart, färg och på vilket djup öringen högg och Ove konstaterar belåtet att vi fiskar rätt. Dagens första fiskkontakt ger en värdefull fingervisning och eftersom fisken tycks vara riktigt svårflirtad, borde våra naturliga beten borga för att vi fiskar rätt i dubbel bemärkelse...

Ove berättar att all information kring varje fångad fisk finns bokförd sedan flera år tillbaka. Noteringarna visar tydligt att antalet landade fiskar har ökat markant för varje säsong sedan de satsade fullt ut på »löjtrollingen« för drygt tre år sen. Det syns tydligt att naturligt bete generellt ger fler stora fiskar. Det gäller både lax och öring, men kanske framförallt röding.

– Det råder ingen tvekan om att trolling med betesfisk har blivit ett lyft, men det är viktigt att poängtera att varje betesmodell och fisketeknik har sin funktion. Svårigheten är ofta att veta när du ska använda konstbeten och när naturliga beten kommer bäst till sin rätt, säger Ove.

EN VÄCKARKLOCKA. Deras första kontakter med naturligt bete kom i samband med finnarnas framfart under tävlingarna på Vättern i slutet av 90-talet. Men det skulle dröja ytterligare ett par år innan Ove och hans kompisar på allvar fick upp ögonen för fiskeformen. Det var en ovanligt varm och fin höst, under den klassiska trollingträffen i Mellerud för fyra, fem år sedan, som de insåg vilken potential det >>

BÄSTA BETET

Ove och hans kompisar använder mestadels tre typer av betesfisk med olika egenskaper och fördelar:

Nors – luktar mest, men har inte löjornas silverglänsande

fjällskrud. Bra i mulet väder. Flera stora öringar har frestats av gurkdoftande nors.

Siklöjan – är mjukare i konsistensen och ger bäst resultat under sommar och höst.

Löja (benlöja) – är favoritbetet. Håller klart bäst och ger fina lockande reflexer.

Enligt Ove är 10–15 cm en bra storlek på betesfisken, med 11–12 cm som optimal längd

för beteshållaren. Storleken är mindre viktig än betets rörelse. Små, slanka fiskar är generellt svårare att trimma än större beten med högre kroppsform.

